№ 38 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ ՏՈՒՆ Երեքշաբթի 18 Մարտի

ՅՈՒՆ-ՅՈՒՂ

1886

№ 38 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ ՏՈՒՆ Երեքշաբթի 18 Մարտի

Տարեկան 10 րուբլի, կես տարվան 6 րուբլի, երեք ամսվան 3 ր. 50 կ.
Հասցէ՝ Տֆխիզ,
Խմբագրատան դիմաց վճարվում է յուրաքանչիւր տողի համար 3 կոպեկ։

Խմբագրատուն հասցէ՝ Տփղիս, Տպագրութիւն «Նոր-Դար»։
Խմբագիր-հրատարակիչ՝ Տ. Տ. Ալիխանեան։ Redaction «Nor-Dar».
Տարեկան 10 րուբլի, կես տարվան 6 րուբլի, երեք ամսվան 3 ր. 50 կ.
Հասցէ՝ Տֆխիզ, Տպագրութիւն «Նոր-Դար»։ Տփղիս, Տպարան «Նոր-Դար»։

2-րդ։ Յաղագս պետական ընդհանուր տուրքի (պաշտօն վճռի) մասին 9-ից մինչև 15-ին տասն հինգ օրուայ մէջ կարող է ամէն մի անձ, որ իրաւունք ունի վճռի դէմ բողոքելու, դիմել Տփղիսի Նահանգական Վարչութեան։

Խմբագրատան գրասենեակը բաց է ամէն օր, բացի տօնական օրերից, առաւօտեան ժամը 9-ից մինչև 1-ը։

Ընդունում են բոլոր տեսակ յայտարարութիւնները։ Գինը տպագրութեան համար հետևեալ է։

Յուշիկ 1-ին	6 ր. 50 կ.	Ծուխ 1-ին	1 ր. 50 կ.
Մայիս 1-ին	7 ր. 25 կ.	Դպրոցական 1-ին	2 ր. 50 կ.
Նարիկ 1-ին	8 ր. — կ.	Հիւանդական 1-ին	3 ր. 50 կ.
Ծաղիկ 1-ին	8 ր. 50 կ.	Պատանական 1-ին	4 ր. 50 կ.
Ծաղկաքաղ 1-ին	9 ր. — կ.	Օգոստոս 1-ին	5 ր. 25 կ.
Ցնծալիք 1-ին	10 ր. — կ.	Յուլիս 1-ին	6 ր. — կ.

Ընդունում է Խմբագրատունը 30 կոպեկ է, սկզբում տպուածը՝ 20 կոպեկ։
Ծանուցմունքը տասն կոպեկ տող։ Տարեկան 10 ր.
Հասցէ՝ Տֆխիզ, Բանկի առաջ, Տպագրութիւն «Նոր-Դար»։
Տարեկան 10 ր. Տփղիս, Տպագրութիւն «Նոր-Դար»։

ՅՈՒՆ-ՅՈՒՂ

ԱՄՍԱԳԻՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՇԱՀԱՏԵՍԻՐԵՑ Է։

„ՅՈՒՆ-ՅՈՒՂ“

ԱՄՍԱԳԻՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

ՏՓԽԻԶ, 17 Մարտ 1886.

ՎԵՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ

Մայրենի լեզուի ուսման վերաբերեալ։ — Մեր հին ուսումնական միջոցների մասին։ — Ի՞նչ է պէտք։ — Ուսումնական ընդհանուր ծրագրի մասին։ — Ի՞նչ է ուզում ժողովուրդը։ — Ի՞նչ է պէտք ժողովրդին։ — Ի՞նչ է պէտք մեր ազգին։ — Ի՞նչ է պէտք մեր հայրենիքին։

Ամէն ազգ, որ ուզում է իր ազգային կեանքը պահել, ամէն ազգ, որ ուզում է իր ազգային կեանքը զարգացնել, ամէն ազգ, որ ուզում է իր ազգային կեանքը ամրացնել, ամէն ազգ, որ ուզում է իր ազգային կեանքը ծաղկեցնել, ամէն ազգ, որ ուզում է իր ազգային կեանքը բարգաւաճեցնել, ամէն ազգ, որ ուզում է իր ազգային կեանքը ապահովել, ամէն ազգ, որ ուզում է իր ազգային կեանքը հաստատել, ամէն ազգ, որ ուզում է իր ազգային կեանքը ամրապնդել, ամէն ազգ, որ ուզում է իր ազգային կեանքը հզօրացնել, ամէն ազգ, որ ուզում է իր ազգային կեանքը ամրացն

ՄԵՐ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ԶԱՎԱԿՆԵՐ ՎԱ-
ՍՈՒԼԱՑ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ
ՓՈՒՆՁԻ

Մտածումներ *)

ուսուցչական դիմակների մասին

—

Մինչև մեր 16-րդ դարի վերջերը, ինչպես հայտնի է, մեր ազգային դպրոցները ունեցել են միայն հոգևոր բնավորություն, և ուսման գործը կատարվել է միայն հոգևորականների ձեռքով։ Այդ ժամանակ ուսուցչի պաշտոնը ոչ միայն պատվավոր էր համարվում, այլև ուսուցիչը վայելում էր ամենքի հարգանքը։ Ուսուցչի պաշտոնը ստանձնելու համար պահանջվում էր, որ նա լինի ոչ միայն բարեպաշտ, այլև ունենա ուսման որոշ աստիճան

ՊՈՏԵՄԻԿԱՅԻ ԴՊՐՈՑ

Ամսագրի խմբագրությունից ստացանք հետևյալ նամակը.

Ձեզ հայտնի է, որ ես ուսումս ավարտել եմ Ներսիսյան դպրոցում։ Ներսիսյան դպրոցում ես ստացել եմ ընդհանուր կրթություն, ինչպես և ուրիշ ամեն մի

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

«ՆՈՐ ԴԱՐ»-Ի

ՀԻՒՍԻՍԱՑԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԻՑ

14 Մարտի.

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ. Քաղաքային և գաւառական հասարակութիւնները խնդրեցին սենատից կառավարութեան իրաւանց ներքոյ գանուած բացելիք դպրոցների ներկայ և առաջիկայ փոխառութիւնը սակսեցնել, սակայն սենատը հրատարակեց թէ անկարելի է սակսեցնելու փոխառութիւնը։

ԲՐԻՒՍԵԼ. Բանուորների անկարգութիւնները տարածուեցան և ուրիշ քաղաքներում և հասան մինչև Բրիւսել։

Կ. ՊՕԼԻՍ. Իտալիան առաջարկեց, որ իրաւունք տրուի իշ. Ալէքսանդրին գիներալ—նահանգապետ նշանակուելու Արևելեան—Ռումելիայում անորոշ ժամանակով, այն ինչ Ռուսիան մտադիր է մերժելու այդ առաջարկը, որովհետև արդէն բոլոր պետութիւնները, համաձայն Բերլինեան դաշնագրութեան 17 յօդ. թիւրք-բօլղարական համաձայնութեան վերաբերեալ յայտնել են իրենց կարծիքը և հաւանութիւնը։

14 Մարտի.

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳԻ ԲՕՐՍԱՆ

Երեք ամսական դրամարժէքը

Լօնդօն	$24^3/_{32}$ և 24
Համբուրգ	$204^1/_2$ 204
Պարիզ	$252^1/_2$. $252^1/_4$
Պօլուիմպերիալ	8 ր. 19 կ. սակ.
Մաքս. կուպոն.	8 ր. 20 կ. սակ.
Արծաթ . . .	1 ր. 25 կ. սակ.
Բօրսային դիս.	$4^1/_4$ և 6 %

Պետակ. բանկի 5% տոմսեր.

1-ին շրջանի	$100^1/_4$	ր. կ.	սակ.
2-րդ » . .	$100^1/_4$	ր. կ.	սակ.
3-րդ » . .	100	ր. կ.	գն.
4-րդ » . .	100	ր. կ.	գն.
5-րդ » . .	100	ր. 37 կ.	սակ.

100 և 1000 արևելեան փոխառութեան 5% տոմսեր.

1-ին շրջանի	100	ր. 12 կ.	սակ.
2-րդ » . .	100	ր. — կ.	սակ.
3-րդ » . .	100	ր. 87 կ.	սակ.

Առաջին ներքին փոխառութեան 5% տանող գումարի տոմսեր . . . . 238 ր. սակ.

« » 2-րդ . . 224 ր. սակ.

$5^1/_2$% բենտեր . . . . . .

Ոսկէ բենտ. $180^3/_4$ ր. — կ. սակ.

Բօրսայի դրութիւնը ամուր է։

15 Մարտի.

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ. Բաւխարական գեսպանը ստացաւ ս. Աննայի 1-ին աստիճանի ադամանդեայ շքանշանը, գեսպանութեան միւս անդամները և արժանացան պարգևների, իւրաքանչիւրը ստացաւ ս. Սաանիսլավի 2-րդ աստիճանի աստղով շքանշանները։

Բերլինից եկաւ Պետերբուրգի ռուսական գեսպան, գրաֆ Շուվալովը։

ԲՐԻՒՍԵԼ. Շարլերուայում անկարգութիւնները շարունակութեան ամբողջ գիշեր։ Շատ ամարանոցները, հինգ գղեակները և ուրիշ ապակու գործարանները այրուեցան։ Բանուորները սպառնում են քաղաքին։ Բրիւսելից երկու վաշտ գնացին անկարգութեան տեղին։ Բրիւսելի բերդապահ զօրքի միւս մասը պատրաստ գնալու դէպի Րուա։ Զինուորները հրացանաձգում էին բանուորներին, սպանեցին հինգ հոգու և շատերին վիրաւորեցին։

ԼՕՆԴՕՆ. Չեմբերլէնը և Տրավելեանը վերջնականապէս հրաժարական տուին։

Բ. Դուրը յայտնելէ, թէ բօլղարումելիական հարցում պետութիւնների տուած ամեն մի վճռին համաձայն է։

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ. Հրատարակուած է ժամանակաւոր կանոնագրութիւն, որը վերաբերում է զօրախմբի պահեստի սպաներով լրացնելուն, տալով այդ աստիճանը առաջին կարգի կամաւորներին քննութիւն բերելուց յետոյ, նա և տալ սպայի աստիճան համաձայն կրթութեան քաւէով ընտրեալներին։ Քննութիւն տուողները արձակվումեն պաշտօնից պահեստի համար։ Թոյլատրուած է արդէն ծառայութեան մէջ գնուող միջնակարգ և բարձր. կրթութիւն ստացողներին, համաձայն փետրվարի 10 օրէնքի մնալ ծառայութեան մէջ առաջուայ պէս կարճ ժամանակամիջոցով։ Այն սոր սպաները, որոնք պարտաւոր են ծառայութեան մէջ մնալու չորս և վեց ամիս ժամանակով, եթէ մնան ծառայութեան մէջ, թոյլատրել քննութիւն տալ ներկայ տարում, թէ և ծառայութիւնը հաշուի և յունվարի մէկից յետոյ, իսկ տարի ու կէս պարտաւորեալ ծառայող տոր սպաներին թոյլատրել քննութիւն տալու միայն այն դէպքում, եթէ նրանց պարտաւորեալ ծառայութեան ժամանակամիջոցը լրանալ մինչև 1887 թ. յունվարի մէկը, 'ի հակառակ դէպս թոյլատրել նրանց քննութիւն տալու առաջիկայ տարում։ Երեկ ֆրանսիական դեսպան Ալպերը ներկայացրեց Թագաւոր Կայսրին իւր յետսկոչման թղթերը։

Երեկ բուխարական դեսպանութիւնը մեծ պարգևներով ներկացաւ Թագաւոր Կայսրին։

Երեկ յանկարծակի մեռաւ յայտնի քարոզիչ, ուազ երէց Յոհան Պօլխադովը։

ԱԹԻՆՔ. Հրատարակուած է միներալութեան գրութիւնը, ապրիլի 4-ին երկու հասակի զօրք կոչելու համար։

ԲԵՐԼԻՆ. Ռէյխստագում օդի մեներաճառութեան մասին կազմած օրինագծի երկրորդ ընթերցման ժամանակ, իշխան Բիսմարկը խստութեամբ յանդիմանեց իւր պլաններին հակառակող պարլամենտի մեծամասնութեանը և յայտնեց, թէ պրալամենտը "Գերմանիայի կայսերութեան ապագայի մասին իւր մէջ երկիւղ և վտանգ է յարուցանում։

ԼԻՒՏՏԻԽ. Այստեղ գործերի դրութիւնը փոքր ինչ բարւոքուեցաւ և աշխատութիւնները մասամբ նորոգուեցան, միայն Շարլէրուայի շրջակայքներում անկարգութիւնները նորոգուեցան, աւերումներ և հրդեհներ։ Ապստամբների և ժանդարմների մէջ արիւնահեղ ընդհարում ծագեցաւ։

16 Մարտի.

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ. «Прав. Вѣст». լրագիրը հաղորդում է թէՍիբիրի համալսարանի մասին «Нов. Вр.» լրագրի հաղորդած լուրերի մեծ մասը սուտ են։ Բեալական դպրոցների աշակերտների այդ համալսարանը մտնելու մասին հարց չէ յարուցանում։

«Гражданинъ» լրագրի աստղութեամբ մայիսի վերջին կառավարչական բարձրագոյն շրջաններում կ'քննուի անտառային վերանորոգման նախագծի գլխաւոր կէտերը և եթէ հաստատութիւն ստացան, այն ժամանակ նախագիծը մշակուած դրութեամբ կառաջարկուի պետական խորհրդին։ Գիւղական բանուորների մասին կազմած կանոնագրութեան նախագիծը, պետական խորհուրդը քննելով վերջացնելու վերայ է և նրան կ'փոխարինէ գործարանների բանուորների կանոնագրութեան նախագծի քննութիւնը։

ՄԵՐՈՒԶԱԿ. Խօուզ-Խանից մինչև Մուրգաբ սահմանորոշ սիւների տնկելը վերջացած է։

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ. Վրիպակ. Ս. Աննայի 1-ին աստիճանի ադամանդեայ շքանշանը շնորհած է ոչ թէ բուխարական դեսպանին, այլ էմիրին, իսկ դեսպանը ստացաւ Ս. Ստանիսլավի 2-րդ աստիճանի ալմաստներով զարդարած աստղով շքանշանը։

ԼՕՆԴՕՆ. Հրաժարական տուող Չամբերլէնի և Տրեվելեանի փոխարէն նշանակուած են. տեղական ինքնավարութեան նախագահ—Սըտաֆֆիլդը, իսկ Սկովտիայի մինեստր Դալհաուզիսը։

ԲՐԻՒՍԵԼ. Շարլերուա զօրքին օգնութեան եկան 4000 հոգի. քաղաքը պատրաստվում է պաշտպանութեան։ Րուլում ծագել է նոր արիւնահեղ կռիւ։ Բերլուի ապակու գործարանի պաշարման ժամանակ, ուլանների մի գունդ շրջապատեց յափշտակողներին, բայց ստիպուեցաւ նահանջել, որի ժամանակ սպանուեցաւ մի սպայ և վիրաւորուեցան մի քանի ուլաններ։

ԲԵՐԼԻՆ. Օդի մեներաճառութեան նախագծի առաջին երկու հատուածները, երկրորդ ընթերցանութեան ժամանակ 181 ձայների բազմութեամբ ընդդէմ 3-ի մերժուեցան, իսկ մնացեալ երկու հատուածները մերժուեցաւ առանց վիճաբանութիւնների։ Ձայն չտուին 37 պատգամաւորներ։

ՊԱՐԻԶ. Պաստերը կատաղած գայլից խածուած ռուսներին յաջողակ բժշկում է և մարտի 15-ին նը-րանք կուղևորուեն դէպի հայրենիք, բացի մի քահանայից, որի խածուած վերին շրթունքը պիտի փոխարինել արհեստական շրթունքով։

ՍՕՖԻԱ. Իշխանը առաջուայ պէս չի համաձայնում, որ իրեն հինգ տարով գեներալ նահանգապետ նշանակեն։ Դրութիւնը լարուած է։

ԱԹԵՆՔ. Բազմաթիւ ֆինանսական միջոցներ են գործ դրվում գօրաց ծախքը ծածկելու համար։ Պատերազմական մինիստրը գնում է սահմանագլուխ զօրքի տեսութեան։

ԼՕՆԴՕՆ. Անգլիան աշխատում է յետ կանդնեցնել Յունաստանին պատերազմից։ Այստեղ համոզուած են, թէ Յունաստանը չի կարծում, թէ պետութիւնները վճռել են դիմելու ստիպողական միջոցների, նա յոյս չ'ունէ օգնութիւն ստանալու բալկանեան միւս տէրութիւններից, այլ յոյս ունէ որ գործերի այս բարդ դրութիւնից ինքը կ'օգտուի։

17 Մարտի

ՇԱՐԼՐՈՒԱ. Բուն քաղաքում խաղաղ է. քաղաքը պահպանվում է քաղաքացի պահապաններից, որոնք չափից դուրս դադրած են։ Բոլոր զօրքերը դուրս են գնացել քաղաքի շրջակայքը, որտեղ դարձեալ տեղի են ունեցել արիւնահեղ կռիւներ ապստամբների հետ։ Շատ տեղերում շարունակում են կողոպտումը և աւերումը։ Շարլրուայով անցան զօրքեր դէպի Մօնս և Լուվիեր, որտեղ բանուորների ժողովներ են նշանակուած։

Մարշիէնում հրաէբներ են կոյերբաս պատերից, որով ապստամբութեան են հրաւիրվում։ Բոլոր գործող զօրքերի վերայ հրամանատար է նշանակուած զօրապետ Վինդիշգրեէն։

Խմբագիր հրատարակիչ

ՍՊԱՆԴԱՐ ՍՊԱՆԴԱՐԵԱՆ

ՑԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(Ц. 2077) 50—5

Երևանեան հրատարակի վերայ գեներալ Տէր Աստուածատրեանցի տան Գաբրիել Ալշարեանցի № 5 մագազինում, ծախվում է ամեն տեսակ հագուստներ խիստ էժան գներով։

4—1

ԻՍԿԱԿԱՆ Է ՄԻԱՅՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ ԱՑՍ ՄԱՐԿԱՑՈՎ.

«ՄԻ ՀԱՋԻՐ»

մեղրա-բուսեղենմայց-կոտրակա և կօնֆէտներ

Լ. Գ. ՊԻՏՇ ԵՒ ԸՆԿ. ԲՐՅՈՒԱՎՕՒՄ.

Գինը մի չէյշ 1 ր. 25 կ. և 2 ր. 40 կ. կօնֆետները 30 և 50 կ.

Ճանապարհածախսը առանձին է հաշուում։ Գլխաւոր պահեստը Ռուսիայի համար զբաղմնվում է Պետերբուրգում վ. Աւրիխի մօտ. Բօլշայա Մօրսկայա, 17. ծախվում է Թիֆլիսում դեղօրէից առևտրական կովկասեան ընկերութեան մէջ։

(Ц. 27446) 5—3

ԴՐ ՊՕՊՊԱՎԸ ՎԵՆԵ

ԱՆԱԹԵՐԻՆՕՎ: ՊՕԼՕՍԿԱՏ: ½ ՖԼԱԿ: 60 Կ:
ЗУБНОЙ ЭЛИКСИРЪ ⅔ „ 100 „
АНАТЕРИН: ЗУБН: ПАСТА СКЛЯНКА 1 „ 150 „
АРОМАТИЧ: „ „ КУСОКЪ 35 „
РАСТИТЕЛЬН: „ ПОРОШ: КОРОБ: 70 „
АРОМАТИЧ: ТРАВЯНОЕ МЫЛО КУС: 35 „
ПЛОМБА ДЛЯ ЗУБОВЪ КОРОБКА 200 „

Բժիշկ Պօպպի Բուսեղէնն օճառը միջոց ունչացնելու սև թթերը, ոլթիբը (ձիշաչի) պիսակը, խոցերը, բրտինքը, կարմիր բծերը, արևաքոները և առհասարակ մորթու վերայ գտնուած բոլոր հիւանդութիւնները։

Բժիշկ Պօպպի ատամը պլօմբօվ չինելը

Ամեն մարդ ինքն իրեն և հեշտութեամբ կարող է այդ պլօմբով լցնել ատամի դատարկ տեղերը։

Բժիշկ Պօպպի ատամի փոշին պահպանում է ատամնեկը փչանալուց և սառիկ սպիտակացնում է նրանց։

Ատամնապրչին անատոմիականով պատրաստ

Մաքրում և պահպանում է ատամները և ոչնչացնում է բերանի վատ հոտը։

Ատամնապրչին անուշահոտ պատրաստ պահպանում, սպիտակացնում և ազատ է պահում ատամները ցաւից։ կարելի է ստանալ բոլոր դեղավաճառանոցներում և մագազիններում։ Չանապարհածախսը առանձին է հաշվում։ Գլխաւոր պահեստը ամբողջ Ռուսիայի համար գտնվում է Ս.-Պետերբուրգում. վ. Աւրիխի մօտ, Բ. Մօրսկայա № 17։

Թիֆլիսում ծախվում է կովկասեան դեղավաճառանոցի ընկերութեան խանութում։

(Ц. 27489) 7—4

ԳՆԱՑՔՆԵՐԻ ԵՐԹԵԻԿՈՒԹԻՒՆԸ «ԹԻՖԼԻՍ» ԿԱՅԱՐԱՆՈՒՄ։

Կառքեր, որոնք ճանապարհին վնասուելու կայարաններ ունին։

Թիֆլիսից դուրս են գալիս առաւօտեան 8 ժամին։ Վլադիկաւկաս գալիս են երեկոյեան 5 ժ.—11 րոպ. և 6 ժ.—43 րոպ. մէջը։

Վլադիկաւկասից դուրս են գնում առաւօտեան 9 ժամին։ Թիֆլիս գալիս են երեկոյեան ժամի 4 և 44 րոպ. և ժ. 5—25 րոպ։

ՓՐԱՆՍԻԱԿԱՆ ՆԱԻԱԳՆԱՅՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ն. ՊԱԿԻ ԵՒ ԸՆԿ.

Ապրիլի 2-ին, չորեքշաբթի օրը «Մինգրելիա» (Mingrelie) շոգենաւը, նաւապետ «Նէլ» (Nel) դուրս կը գայ Բաթումից դէպի Տրապիզոն, Օրդու, Սամսօն, Կ. Պոլիս և Մարսէյլ։

Տեղեկանալու համար կարելի է դիմել ընկերութեան գործակալներին Բաթումում՝ պ. ԴԱՐԱՆԻՕՆԻՑ, Թիֆլիսում՝ պ. ՌԻՆՕՅԻՑ, սկսկին Արծրունու գալերէյա, № 103. 4—1

Дозволено цензурою. Типографія М. Д. Ротиніанцъ и К-° Гол. пр., д. № 41

Տպարան Մ. Գ. Ռոտինեանց և ընկ.